

20110204190835001

लाड कमिटीच्या शिफारशी नुसार वारसा हक्क
पध्दतीच्या अंमलबजावणीबाबत

महाराष्ट्र शासन

नगर विकास विभाग,

शासन परिपत्रक क्र. लासशि २००६/५९/प्रक्र ७७/०६/नवि ६,

मंत्रालय, मुंबई ४०००३२ दिनांक - १९ ऑगस्ट, २००६

- पहा : १) या विभागाचे परिपत्रक क्र संकीर्ण २२९२/१९९९/प्रक्र १६४/९२/नवि ६,
दि. ५/११/१९९२
- २) या विभागाचे परिपत्रक क्र. संकीर्ण २२९२/१९९९/प्रक्र १६४/९३/नवि ६,
दि. १२/१/१९९४
- ३) या विभागाचे परिपत्रक क्र. संकीर्ण २२९२/१९९९/प्रक्र १६४/९२/नवि ६
दि. ३०/६/२००४.
- ४) नगरपालिका प्रशासन संचालनालय परिपत्रक क्र. नप्रसं २००५/लाड
कमिटी/प्रक्र ११५(५)/२६ दि. २३ मार्च २००६

प्रस्तावना:-

नगरपालिका / महानगरपालिकांमधील सफाई कर्मचा-यांच्या प्रश्नाबाबत मा. दिवंगत
खासदार मा. श्री. वसंतराव चव्हाण यांच्या समवेत दि. ३ एप्रिल २००६ रोजी प्रधान
सचिव, नगर विकास (२) यांच्या दालनात सफाई कर्मचा-यांच्या खालील मागण्यावर चर्चा
आयोजित करण्यात आली होती.

- १) सफाई कर्मचा-यांबाबत लाड समितीच्या शिफारशी तात्काळ लागू करणे,
- २) वारसा हक्काच्या नगरपालिका/ महानगरपालिका आस्थापनेवरील रिक्त जागा
भरण्यासाठी आस्थापना खर्चाच्या मर्यादेची अट काढून टाकणे,
- ३) वारसा हक्काच्या रिक्त जागा भरताना नगरपालिका/ महानगरपालिकेच्या कर्मचारी
आकृतीबंधाची अट काढून टाकणे. तसेच ही पदे भरताना स्थायी / अस्थायी हा
प्रकर करू नये.
- ४) सफाई कर्मचा-यांच्या कार्याचे माणदंड ठरविण्यासाठी व इतर प्रश्नांबाबत
विचारविनियम करणारी एक शासकीय समिती गठीत करावी.

२. या सर्व मागण्यांवर विस्तृत चर्चा होऊन त्यावर शासनाचे सुधारित आदेश काढण्याचा निर्णय घेण्यात आला. त्यानुसार खालीलप्रमाणे सुधारित आदेश निर्गमित करण्यात येत आहेत.

परिपत्रक :- नगरपालिका/ महानगरपालिकामधील सफाई कर्मचा-यांना विकलागतेनंतर किंवा सेवा निवृत्तीनंतर किंवा वैद्यकीय दृष्ट्या अपात्र ठराविल्यानंतर किंवा मृत्यु नंतर त्यांच्या जागी वारसा हक्काने नियुक्ती देण्याची लाड समितीच्या शिफारशीप्रमाणे चालू असलेली पध्दत पूर्वी प्रमाणेच चालू राहिल. सफाई कर्मचा-यांच्या वारसा हक्कास कोणतीही बाधा येणार नाही. वारसा हक्कानुसार सेवेत समाविष्ट करताना वारसदाराच्या पात्रतेनुसार खालील व्यक्ती वारस म्हणून पात्र असतील :-

- १) पती /पत्नी
- २) मुलगा / सुन
- ३) अविवाहित मुलगी
- ४) विधवा / घटस्फोटीत मुलगी
- ५) विधवा / घटस्फोटीत बहीण.
- ६) वरील पैकी कोणताही वारस उपलब्ध नसल्यास त्याचा सांभाळ करण्याची लेखी हमी देणारी जवळची नातेवाईक किंवा नामनिर्देशित व्यक्ती.

येथे हे स्पष्ट करण्यात येते की, वारसाहक्क हा मुलतः नगरपालिका/ महानगरपालिकामधील सफाई कामगारांचा आहे. त्यामुळे अशा सफाई कामगारांच्या कोणत्याही प्रकारच्या निवृत्ती नंतर त्यांच्या हयातीत त्यांचा सांभाळ करण्याची लेखी हमी देणा-या उपरिनिर्दिष्ट वारसांपैकी कोणताही त्याला नामनिर्देशित करता येईल. निवृत्त सफाई कर्मचा-यांना असे नामनिर्देशन पत्र दिल्यानंतर इतर सर्व वारसाकडून अशा नियुक्तीकरिता त्यांचे समती पत्र घेण्याची आवश्यकता नाही. परंतु त्यांच्या मृत्यु नंतर मात्र त्यांच्या वारसास वारसा हक्काप्रमाणे नियुक्ती देण्यापूर्वी इतर सर्व वारसदारांचे समती पत्र प्राप्त करणे पूर्वी प्रमाणेच सुरू राहिल.

२. वारसा हक्काच्या रिक्त जागा भरण्यासाठी आस्थापना खर्चाच्या भर्षादेची अट काढून टाकावी ह्या मागणीबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की, वारसा हक्काच्या रिक्त जागा भरताना सेवा निवृत्त झालेल्या किंवा मृत झालेल्या सफाई कामगारांच्या जागी त्यांच्या वारसास नियुक्ती देण्यात येत असल्याने एकूण कर्मचा-यांची संख्या वाढत नाही. तसेच आधीच्या कर्मचा-यांच्या जागी नवीन सफाई कर्मचारी लागला म्हणून खर्चाच्या टक्केवारीचा भंग झाला असे होत नाही. त्यामुळे आस्थापना खर्चाच्या

मर्यादेची अट काढण्याची आवश्यकता नाही, परंतु वारसा हक्काने नेमणूकीस खर्चाची मर्यादा लागणार नाही, असे स्पष्ट करण्यात येत आहे.

३ वारसा हक्काच्या रिक्त जागा भूतनांना न.पा. / महानगरपालिकेच्या कर्मचारी आकृती बंधाची अट नसावी, तसेच सदर नेमणूकीस स्थायी / अस्थायी पदे हा प्रकार करू नये ह्या मागणीबाबत असे स्पष्ट करण्यात येते की, सफाई कामगारांच्या बाबतीत त्यांच्या वारसांना स्थायी / अस्थायी पदांवर नेमणूक देता येईल अशा सूचना नगर प्रशासन संचालनालयाच्या परिपत्रक नप्रसं/२००५/लाडकमिटी / प्रक्र ५५५(५)/२६ दि. २३/९/२००५ अन्वये निर्गमित केलेल्या आहेत. त्यानुसार आकृतीबंधामुळे तसेच स्थायी / अस्थायी पदामुळे कोणत्याही सफाई कामगारांच्या वारसा हक्काच्या नेमणूकीबाबत अडचण निर्माण होणार नाही. तसेच सफाई कामगारांच्या बाबतीत निवृत्त / मरत झालेल्या कर्मचा-यांच्या जागी वारसा हक्काने कर्मचारी लागत असल्यामुळे एकूण कर्मचारी वाढत नाहीत त्यामुळे आकृतीबंधाची अट वारसा हक्कापुरती लागणार नाही, असे स्पष्ट करण्यात येत आहे.

म. क. पुराड उपाध्ये

(मो.कृ. पुराडउपाध्ये)
शासनाचे उप सचिव

प्रति,

- १ आयुक्त तथा संचालक, नगरपालिका प्रशासन संचालनालय, मुंबई
- २ सर्व मुख्याधिकारी नगरपालिका
- ३ सर्व विभागीय आयुक्त,
- ४ सर्व महानगरपालिका आयुक्त.
- ५ सर्व जिल्हाधिकारी
- ६ पिंपरी, चिंचवड नवनगर विकास प्राधिकरण, निगडी, पुणे
- ७ शहर व औद्योगिक विकास महामंडळ, (सिडको)
- ८ मुंबई महानगर प्रादेशिक विकास प्राधिकरण
- ९ अध्यक्ष, नागपूर सुवार प्रगल्भता नागपूर.
- १० संचालक, नगर रचना, पुणे
- ११ प्रधान सचिव (२) न.वि., यांचे स्वीय सहाय्यकनगर विकास विभाग, नंत्रालय, मुंबई ३२
- १२ उप सचिव, नवि ६, नगर विकास विभाग, नंत्रालय, मुंबई ३२
- १३ निवड वस्ती ६, न.वि.वि.